

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **I. K.**, st. přísl. Ukrajina, bytem Branická 573/11, Praha 4, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j. OAM-53/LE-LE05-P13-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 11. 2017, č. j. 60 Az 32/2017 – 86, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), označena jako nepřipustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 odst. 1 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Polská republika byla určena jako stát příslušný k posouzení žádosti stěžovatele dle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států.

[2] Stěžovatel současně s kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku. Žádá o přiznání odkladného účinku z důvodu hrozící vážné újmy spočívající v reálném nebezpečí nutnosti návratu do země původu, tj. do země, v níž se obává nebezpečí vážné újmy, což hrozí s ohledem na absenci dostatečných procesních práv v azylovém řízení v Polsku.

[3] Otázkou důvodnosti odkladného účinku v případě kasační stížnosti proti rozsudku, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o zastavení azylového řízení, jehož následkem má být předání žadatele o mezinárodní ochranu do Polska, se již Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 39 a odkladný účinek přiznal. Není důvodu se od uvedené rozhodovací praxe odchýlovat.

[4] Stěžovatel žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z toho důvodu, aby mohl až do konečného soudního rozhodnutí zůstat legálně na území České republiky. V případě, že by odkladný účinek přiznán nebyl, musel by stěžovatel vycestovat do Polska a nemohl by v České republice vyčkat výsledku soudního řízení, čímž by došlo k nenapravitelnému zásahu do jeho práv a k ohrožení jeho osoby.

[5] O mezinárodní ochranu v České republice požádal z důvodu obav z vážného ohrožení při návratu na Ukrajinu. Právě k tomuto návratu by vedlo nepřiznání odkladného účinku. Polsko přistupuje zcela nepřijatelně ve vztahu k žadatelům o mezinárodní ochranu z jednotlivých zemí. Ačkoliv je Polsko přirozeným cílem pro žadatele o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a v Polsku proto o mezinárodní ochranu žádají tisíce Ukrajinců každý rok, získání mezinárodní či doplňkové ochrany žadateli z Ukrajiny je prakticky nemožné. Např. v r. 2014 z více než 2 300 žádostí o mezinárodní ochranu uspělo pouze 0,7 % žadatelů. Stejně tak neúspěšný poměr panoval v r. 2015. Tato skutečnost je splněna mimo jiné tím, že Polsko v případě Ukrajiny striktně aplikuje institut vnitřního přesídlení a prakticky všechny žádosti o mezinárodní ochranu odmítá s tvrzením, že na Ukrajině lze využít vnitřní přesídlení. Na rozdíl od jiných evropských zemí, včetně České republiky, tak Polsko prakticky neuděluje ukrajinským občanům mezinárodní ani doplňkovou ochranu, a to bez přihlédnutí k jejich individuální situaci či původu. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, byl by nucen ihned odcestovat do Polska, kde by ovšem neměl šanci získat žádnou formu ochrany, a tudíž by se musel vrátit do země, z níž uprchl.

[6] Přiznání odkladného účinku nemůže mít závažný dopad do práv jiných subjektů. Pro stěžovatele se jedná o zcela nezbytné rozhodnutí, bez kterého pro něj nebude mít další řízení žádný smysl.

[7] Navrhuje, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Poukazuje na to, že Nejvyšší správní soud je oprávněn přiznat odkladný účinek i ve vztahu k samotnému rozhodnutí a žádá, aby byl eventuálně odkladný účinek přiznán až do skončení řízení o jeho žalobě, jelikož v případě, že by byl přiznán pouze do skončení řízení o kasační stížnosti a věc by byla vrácena soudu k dalšímu řízení, paradoxně by účinky přiznaného odkladného účinku odpadly.

[8] Žalovaný k návrhu uvedl, že neshledává naplnění žádného z důvodů § 73 odst. 2 s. ř. s. Nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Skutečnosti uvedené v návrhu nejsou ztotožnitelné s nenahraditelnou újmou. Přiznání odkladného účinku je vyhrazeno pouze pro ojedinělé případy, což není případ stěžovatele.

[9] Závěrem navrhuje, aby soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

pokračování

[10] Kasační stížnost nemá podle § 107 odst. 1 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Soud upozorňuje na mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy. Soud k tomu dodává, že není možné obecně definovat výčet případů, který je možné zahrnout pod § 73 odst. 2 s. ř. s., protože uvedené ustanovení patří mezi normy s vysoce abstraktní hypotézou.

[12] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, ale naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno. Vznik takto chápané újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[14] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je proto třeba, aby se soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku jeho nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele.

[15] Stěžovatel uváděl, že pokud nebude přiznán odkladný účinek, nemohl by vyčkat v České republice výsledku soudního řízení, čímž by došlo k nenapravitelnému zásahu do jeho práv a k ohrožení jeho osoby, aniž by toto tvrzení blíže konkretizoval. Neuvedl, jaká jeho práva mají být zasažena ani v čem konkrétně spočívá tvrzené ohrožení jeho osoby. Není povinností soudu za stěžovatele cokoliv domýšlet, naopak je povinností stěžovatele srozumitelným a konkrétním způsobem popsat hrozící újmu a prokázat její vzniky (srov. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32 a ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50).

[16] Další část argumentace stěžovatele tvoří tvrzení o systémových nedostatcích v polském azylovém řízení, aniž by je jakkoliv doložil. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14, „[s]právní soudy musí při přezkumu rozhodnutí

správního orgánu, kterým byl určen státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jiný členský stát Evropské unie a na jehož základě má dojít k přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu, vždy zvažovat nejen vnitrostátní právní úpravu, nýbrž také to, zda v uvedeném členském státě, do kterého má být žadatel přemístěn, nedochází k výše uvedeným systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Tato povinnost se promítá jak do rozhodování o předmětu žaloby, tak do rozhodování o tom, zda jí má být přiznán odkladný účinek.“ S ohledem na zmíněný nálezn Ústavního soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že opakovaně ve své judikatuře dospěl k závěru, že Polská republika je bezpečnou zemí a neshledal ve vztahu k ní systémové nedostatky v řízení o mezinárodní ochraně (srov. rozsudek ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 – 26; usnesení ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 Azs 242/2016 – 27; ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 114/2016 – 33 aj.). Stěžovatel žádným způsobem nedoložil, že by se poměry v Polsku z hlediska systémových nedostatků jakýmkoliv způsobem změnily.

[17] Stěžovatel dostatečně netvrdil a neprokázal naplnění již první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Za této situace již není třeba zkoumat naplnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s., tedy disproportionality případné újmy a absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[18] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[19] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že nebyly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatele nepřiznal odkladný účinek.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu